

Šifra kandidata:

Državni izpitni center

SPOMLADANSKI IZPITNI ROK

SLOVENŠČINA

==== Izpitna pola 2 ====

Razčlemba izhodiščnega besedila

Ponedeljek, 4. junij 2012 / 90 minut

Dovoljeno gradivo in pripomočki:

Kandidat prinese nalivno pero ali kemični svinčnik.

Kandidat dobi konceptni list in ocenjevalni obrazec.

Priloga z neumetnostnim besedilom je na perforiranem listu, ki ga kandidat pazljivo iztrga.

SPLOŠNA MATURA

NAVODILA KANDIDATU

Pazljivo preberite ta navodila.

Ne odpirajte izpitne pole in ne začenjajte reševati nalog, dokler vam nadzorni učitelj tega ne dovoli.

Prilepite kodo oziroma vpišite svojo šifro (v okvirček desno zgoraj na tej strani in na ocenjevalni obrazec). Svojo šifro vpišite tudi na konceptni list.

Izpitna pola vsebuje 23 nalog. Število točk, ki jih lahko dosežete, je 120. Za posamezno nalogo je število točk navedeno v izpitni poli.

Rešitve, ki jih pišete z nalivnim peresom ali s kemičnim svinčnikom, vpišujte **v izpitno polo** v za to predvideni prostor. Pišite čitljivo in skladno s pravopisnimi pravili, vendar ne samo z velikimi tiskanimi črkami. Če se zmotite, napisano prečrtajte in rešitev zapišite na novo. Nečitljivi zapisi in nejasni popravki bodo ocenjeni z 0 točkami. Pazite na slovnično in pravopisno pravilnost odgovorov (možnost odbitnih točk zaradi jezikovnih napak). Osnutek zadnje naloge, ki ga lahko napišete na konceptni list, se pri ocenjevanju ne upošteva.

Zaupajte vase in v svoje zmožnosti. Želimo vam veliko uspeha.

Ta pola ima 20 strani, od tega 3 prazne.

Priloga k izpitni poli 2 (M121-103-1-2)**Brez besed****O tem, zakaj je Janez Burger svoj film Circus Fantasticus zavezal molku**

1 *Strokovna žirija Festivala slovenskega filma v Portorožu je letos največ nagrad, šest, prisodila filmu Circus Fantasticus Janeza Burgerja, sicer pa je vesne dokaj enakomerno porazdelila med štiri celovečerne filme v tekmovalnem programu. Vsi nagrajeni (zelo raznoliki) filmi so skupaj potrdili, da delnice slovenskega filma vendarle ne kotirajo tako nizko kakor nekdanje in da je morda prišel čas, ko bi kako pozitivno na njegov račun lahko rekli tudi najbolj skeptični gledalci.*

2 Za 46-letnega v Kranju rojenega režiserja Janeza Burgerja je bila podelitev pomemben trenutek, saj je s to nagrado končal več let trajajočo sago o nastanku svojega zmagovalnega filma. Burger je scenarij za Circus Fantasticus začel pripravljati že pred kakimi sedmimi leti. Vendar je dolgo kazalo, da bodo institucionalni mlini Filmskega sklada izpisali eno najbolj tragičnih zgodb v zgodovini slovenskega filma, saj je scenarij za Circus Fantasticus kljub vsem mednarodnim nagradam in močnemu koprodukciskemu ozadju strmoglavlil v brezno birokratske nemilosti. No, postopna umiritev vseh afer, ki so obremenjevale vso slovensko kinematografijo, pa je počasi prinesla tudi izpolnitev Burgerjeve ambiciozne umetniške vizije. Režiserjevo vidno navdušenje po podelitvi nagrad v portoroškem Avditoriju je bilo torej povsem razumljivo – v dvorani tisti večer najbrž ni bilo človeka, ki bi se mu odkotalil večji kamen od srca.

Zvok in film

3 Kakšna je torej pripoved tega filma, ki je moral prehoditi takšen križev pot, preden je bil posnet? Fabula govori preprosto, v izhodišču tragično družinsko zgodbo o očetu, ki ostane sam z otrokoma, ko mu ženo odnese vojna vihra. V bližini njihovega domovanja, ki v filmu ni nikoli natančno locirano, kot ni natančno določen zgodovinski kontekst, v katerem se film dogaja, pa ni samo brezčutna vojna mašinerija, ampak tudi potujoči cirkus. Prav z njim pripoved pridobi nekoliko nadrealističen značaj, ki nenehno referira na univerzalnost človeške izkušnje sveta, obkroženega s strahom, z žalostjo, pa tudi s trenutki nepričakovanega razodetja.

4 Circus Fantasticus je vse prej kot običajen film, in to predvsem zato, ker v njem ne izgovorijo niti ene besede. To odločitev pa lahko razumemo le v širšem kontekstu, ki močno presega meje našega okolja, saj brezbesednost v filmu še zdaleč ni samo estetska in umetniška, ampak moramo v njej videti potezo, ki je v svojo korist spretno obrnila eno ključnih lekcij iz svetovne zgodovine filma. Natančneje, tisto lekcijo, ki jo je filmskim ustvarjalcem ob koncu 30. let prejšnjega stoletja prinesel morda celo največji prelom v razvoju filma – uvedba zvoka. Morda je nekoliko manj znano, da sta zvok in njegov prvi spremljevalec govor takrat filmski industriji prinesla več težav kakor neposrednih koristi. Mnogi uveljavljeni igralci in igralki, zvezde nemega filma, so po uvedbi zvoka čez noč postali odvečna delovna sila, saj je umetnost obrazne mimike in telesne govorice zamenjala spretnost lepega govorjenja in uporabe glasu. Ta prehod k zvoku v filmu pa je imel še eno izjemno pomembno posledico. Namreč, v film je prvič vstopilo vprašanje jezika. Če so pri nemem filmu mednapise z lahkoto sproti prevajali v posamezne jezike, je zdaj to postala hudičevo velika ovira. Filmski studii so naenkrat morali vložiti veliko truda in sredstev v izdelavo zvočne sinhronizacije ali v prevajanje s podnapisi, poskušali pa so celo snemati film v več jezikih.

OBRNITE LIST.

Preseganje »slovenskega filma«

5 Zakaj si torej zdaj, slabo stoletje pozneje, neki režiser iz majhne države na sončni strani Alp želi narediti ravno obratno – narediti govorni film spet nem? Janez Burger se je s tem v Circusu Fantasticusu lotil ene glavnih dilem slovenskega filma, ki ga je od osamosvojitve in nenadne nacionalne zaprtosti naprej obremenjevala majhnost v vseh pomenih: skromna produkcijska sredstva, ozek nabor kakovostnih igralcev (ko se isti igralci vedno znova pojavljajo na filmskem platnu) in majhen razpon tematik, ki zrcalijo življenje v našem okolju (beri: alkoholizem, samomor, jugonostalgija, politična preteklost). Burger s Circusom Fantasticusom tem omejitvam pomaha v slovo in se vrne prav k univerzalni dostopnosti nemega filma. Če kaže film kakšno geografsko pripadnost, jo prej najdemo v tematiki, saj je zaradi motivov potujočega cirkusa, vojne in preprostega podeželskega življenja značilen film iz vzhodne Evrope.

6 Film je žirijo in občinstvo na portoroškem festivalu navdušil predvsem z izjemno vizualno podobo, brezhibno fotografijo in scenografijo, izpiljeno zvočno kuliso in s prepričljivimi posebnimi učinki. Vse te značilnosti Circusa Fantasticusa nas prepričujejo, da smo z njim dobili izdelek, kakršnega v zgodovini slovenskega filma še ni bilo. To Burgerjevo delo sicer skriva nekaj slabosti, predvsem gre za vprašljivost brezkompromisnega sledenja načelu némosti in precej očitno citiranje velikih filmskih mojstrov. Marsikatero nacionalno navdihnjeno kritiško oko utegne kmalu napasti neslovenskost Circusa Fantasticusa, toda raje se prej vprašajmo, ali ni to ravno tisti preskok, ki smo si ga v slovenskem filmu tako želeli. Mar se nismo leta in leta pritoževali, kako enolično dolgočasni so slovenski filmi s svojo poenoteno podobo in izborom tematik, pa tudi, da se v njem pojavljajo vedno isti ljudje? Zdaj imamo pred sabo slovenski (ko)produkcijski izdelek, ki je dostopen in razumljiv svetovnemu občinstvu in pri katerem zavidljiva produkcijska raven poskrbi, da ga še zdaleč ne bodo obravnavali kot posmeha vreden kulturni objekt iz neke majhne države. Že samo to, da lahko o nekem slovenskem filmu, ne glede na njegove pomanjkljivosti, govorimo v teh okvirih, bi moralo biti za slovensko kinematografijo in njene nadaljnje ambicije še kako spodbudno.

Piše Matic Majcen

(Prirejeno po: Polet, priloga Dela in Slovenskih novic, 14. 10. 2010.)

Pozorno preberite izhodiščno besedilo in rešite naloge.

1. V katerih okoliščinah je nastalo izhodiščno besedilo?

1.1. Določite tvorca, naslovnika in čas objave besedila ter odgovore zapišite na črte.

Tvorec besedila: _____

Naslovník besedila: _____

Čas objave besedila: _____

(2)

1.2. V povedi pojasnite, kaj je razlog za nastanek besedila.

(2)

(4 točke)

2. Naslov besedila je *O tem, zakaj je Janez Burger svoj film Circus Fantasticus zavezal molku*.

2.1. Kaj je izraženo v naslovu? Obkrožite črko pred ustrezno možnostjo.

A tema osrednjega dela besedila

B razlog za nastanek besedila

C temeljno sporočilo besedila

Č skrčena obnova vsebine besedila

(2)

2.2. S katerim odstavkom naslov ni neposredno povezan? Številko odstavka napišite na črto.

Številka odstavka: _____

(2)

(4 točke)

3. Besedilo je členjeno s povedma *Zvok in film* ter *Preseganje »slovenskega filma«*. Opazujte ju in odgovorite na vprašanji.

3.1. Kako imenujemo take dele besedila? _____

(1)

3.2. Za vsako poved določite, kako je povezana z delom besedila, pred katerim stoji. Na črtico pred povedjo zapišite številko ustrezne možnosti.

____ *Zvok in film*

1 povzetek odstavkov

____ *Preseganje »slovenskega filma«*

2 uvod v odstavek

3 dobesedni navedek podatka iz odstavka

4 sporočilo odstavkov

(2)

(3 točke)

4. Ali so naslednje trditve o zgodovini filma v skladu z vsebino izhodiščnega besedila? Za vsako trditev obkrožite DA ali NE.

Morda največji prelom v zgodovini filma se je z uvedbo zvoka zgodil pred tridesetimi leti.	DA	NE
Uvedba zvoka je filmski industriji že od začetka prinesla predvsem veliko neposrednih koristi.	DA	NE
Mnoge zvezde nemega filma so bile premalo spretno pri lepem govorjenju in uporabi glasu, zato so ostale brez vlog.	DA	NE
Nemi filmi so bili popolnoma brez besed, tako da je bilo prevajanje nepotrebno.	DA	NE
S pojavom zvočnega filma je postalo manj pomembno, v katerem jeziku je film posnet, saj so postali filmi neposredno dostopni občinstvu po vsem svetu.	DA	NE
Filmski studii so skušali težave zaradi različnih jezikov rešiti s sinhronizacijo, podnapisi ali snemanjem filmov v več jezikih.	DA	NE

(4 točke)

5. Na začetku šestega odstavka pisec pove, s čim je film *Circus Fantasticus* navdušil žirijo in občinstvo filmskega festivala. Preberite še enkrat začetek tega odstavka in ugotovite, kaj o filmu meni on.

Film je žirijo in občinstvo na portoroškem festivalu navdušil predvsem z izjemno vizualno podobo, brezhibno fotografijo in scenografijo, izpiljeno zvočno kuliso in s prepričljivimi posebnimi učinki. Vse te značilnosti Circusa Fantasticusa nas prepričujejo, da smo z njim dobili izdelek, kakršnega v zgodovini slovenskega filma še ni bilo. To Burgerjevo delo sicer skriva nekaj slabosti, predvsem gre za vprašljivost brezkompromisnega sledenja načelu némosti in precej očitno citiranje velikih filmskih mojstrov.

- 5.1. Ali se pisec z žirijo in občinstvom strinja? V trditvi podčrtajte ustrezno možnost in svojo izbiro utemeljite tako, da izpišete dva izraza, ki potrjujeta vaš odgovor.

Pisec izhodiščnega besedila se z žirijo in občinstvom v celoti strinja/deloma strinja/
ne strinja.

(1)

Izraza, ki potrjujeta odgovor: _____

(2)

- 5.2. Ali sta izraza, s katerima je pisec besedila izrazil svoje mnenje, objektivna ali subjektivna? Odgovor zapišite na črto.

(1)

(4 točke)

6. S katerima prevladujočima namenoma je pisec napisal izhodiščno besedilo? Obkrožite črki pred ustreznima odgovoroma.
- A Da bi bralca seznanil z značilnostmi filma *Circus Fantasticus*, ga umestil v zgodovino filma in predstavil svoje razmišljanje o njegovi vlogi v slovenskem filmu.
- B Da bi bralca seznanil z vsebino *Circusa Fantasticusa* ter s posledicami, ki jih bo za razvoj svetovnega in slovenskega filma verjetno imel ponovni prehod k nememu filmu.
- C Da bi bralca seznanil z značilnostmi nemega filma, mu predstavil njegove najvidnejše ustvarjalce in njihove dosežke primerjal z dosedanjimi dosežki slovenske kinematografije.
- Č Da bi predvsem vplival na bralčevo mnenje o kakovosti nemih filmov v primerjavi z zvočnimi.
- D Da bi predvsem vplival na bralčevo mnenje o kakovosti Burgerjevega filma *Circus Fantasticus*.
- E Da bi predvsem vplival na bralčevo mnenje o dolgočasnosti slovenskih filmov, ki so nastali pred *Circusom Fantasticusom*.

(2 točki)

7. Iz uvodnega odstavka bralec izve nekaj o *vesnah*.

- 7.1. Bi znali razložiti, kaj je *vesna*? Dopolnite definicijo, tako da na črti zapišete manjkajoča sestavna dela.

Vesna je _____, ki _____

(3)

- 7.2. Ali je zapis *vesna* z malo začetnico pravilen? Obkrožite DA ali NE in svoj odgovor utemeljite v povedi.

DA NE

(1)

(2)
(6 točk)

8. Izhodiščno besedilo bi lahko objavili tudi v radijski oddaji o kulturi. S katerimi glasovi bi govorec pri branju prispevka izgovoril obkrožene črke/sklope črk v naslednjih besedah? Izgovor črk zapišite v oklepaje.

glasbeniki []

odkotalil []

studij []

zaprtost []

igralci []

vzhodna []

(3 točke)

9. Med ključnimi pojmi osrednjega dela izhodiščnega besedila je *nemi film*. Ob slovarskem sestavku ugotovite, kaj ta izraz pomeni.

ném -a -o prid. (ê ê) **1.** ki ni sposoben oblikovati besed, stavkov z govornimi organi: nem človek; je gluhi in nem / ekspr. še nemi črv zna izraziti bolečino // ekspr. ki molči, ne govori: nemi, a ne brezčutni gledalci; nem ga je poslušal; nema in bleđa je hodila po hiši **2.** ki ni izražen z besedami: razumel je nemi odgovor; odgovoriti na nemi pozdrav; opazovati nemo sporazumevanje // ki ga ne spremlja govorjenje, besedilo: izraziti čustva z nemo igro; nemo srečanje / nemi film film brez dialogov, glasbe in šumov; junaki nemega filma **3.** ekspr. ki se ne izraža glasno: v nemem obupu je vila roke; nema bolečina, groza, žalost // neslišen, tih: nem smeh • nema abeceda abeceda, pri kateri se črke oblikujejo s prsti; prstna abeceda; biti nema priča česa biti navzoč pri kakem dogajanju, ne da bi sodeloval ♦ geogr. nema karta karta brez napisov; lingv. nema črka črka, ki se ne izgovarja; lov. nemi pes pes, ki pri iskanju, gonjenju divjadi ne laja; muz. nema klaviatura priprava za urjenje v igranju na klavir; num. nemi novec novec brez napisa

- 9.1. Izraz *nemi film* je povezan z besedo *nem*. Uredite naslednje trditve, tako da v vsaki podčrtate pravilno možnost ob poševnici.

- Izraz *nemi film* je povezan s prvim/z drugim/s tretjim pomenom besede *nem*.
- Izraz *nemi film* je stalna besedna zveza/frazem/terminološki izraz, značilen samo za določeno stroko.
- V izrazu *nemi film* je pridevnik *nem* kakovostni pridevnik v določni obliki/vrstni pridevnik.
- V pridevniku *nemi* je naglas na osnovi/končnici.
- V pridevniku *nemi* je naglašen ozki e/široki e/polglasnik/i.

(4)

- 9.2. Nasprotje *nemega filma* je *zvočni film*. Na podlagi slovarskega sestavka besede *nem* dopolnite razlago tega pojma.

zvočni film – film s/z _____

(1)

- 9.3. Zakaj je sporočevalec značilnost Burgerjevega filma v četrtem odstavku imenoval *brezbesednost* in ne *nemost*? Pojasnite v povedi.

(3)
(8 točk)

10. V besedilu bi lahko pisec namesto nekaterih večbesednih izrazov uporabil tvorjenke. S katerimi besedami bi zamenjali podčrtane izraze? Zapišite jih na črte.

- več let trajajoča saga o nastanku filma → _____ saga
o nastanku filma
- z lahkoto prevajati → _____ prevajati
- film v več jezikih → _____ film
- prehod k zvoku v filmu → prehod k _____ filmu
- iz majhne države na sončni strani Alp → iz _____ na sončni strani Alp
- značilen film iz vzhodne Evrope → značilen _____ film

(3 točke)

11. Čeprav je besedilo namenjeno najširšemu krogu bralcev, je v njem kar nekaj prevzetih besed, ki bi jih bilo ustrezneje zamenjati z domačimi sopomenskimi izrazi. S katerimi izrazi bi lahko nadomestili izpisane besede iz tretjega odstavka? Črke ustreznih domačih izrazov zapišite na črtice.

_____ lociran (<i>njihovo domovanje v filmu ni natančno locirano</i>)	A poročati o čem
_____ (<i>zgodovinski</i>) kontekst	B (visoka) izobraženost
_____ (<i>brezčutna vojna</i>) mašinerija	C neresničen
_____ nadrealističen (<i>značaj</i>)	Č umeščen, postavljen v prostor
_____ univerzalnost (<i>človeške izkušnje sveta</i>)	D sobesedilo
_____ referirati na (<i>univerzalnost človeške izkušnje sveta</i>)	E okoliščine
	F mehanično delujoč družbeni sistem
	G nadstvaren
	H splošnost
	I kazati na kaj

(4 točke)

12. Dopolnite obnovo dela besedila, tako da na črte vstavite besede/besedne zveze iz oklepajev v pravilni obliki.

S _____ (podelitev) nagrad na _____
 _____ (letošnji Slovenski filmski festival) se je končala
 dolga zgodba o _____ (težavno nastajanje)
 zmagovalnega filma. Čeprav je dobil režiser za scenarij več _____
 _____ (mednarodno priznanje), se je zdelo, da _____ (on)
 zaradi veliko _____ (birokratski zaplet) filma ne bo
 uspelo posneti. Zato si verjetno nihče od _____ (človek) v dvorani ni
 oddahnil bolj kot Janez Burger. Ta v svojem filmu pripoveduje o _____ (oče) z
 _____ (dva otroka), ki sta zaradi vojne ostala brez
 _____ (mati). Dogajanje je postavljeno v čas ene izmed _____
 _____ (mnoge vojne), a ker se je blizu njihovega doma ustavil potujoči cirkus,
 film ne govori le o številnih _____ (strah), temveč se gledalec sreča tudi z
 nekaterimi _____ (svetlejša stran) življenja.

(5 točk)

13. O filmu *Circus Fantasticus* pisec govori tudi v četrtem odstavku. V naslednji povedi opazujte glagole.

To odločitev pa lahko razumemo le v širšem kontekstu, ki močno presega meje našega okolja, saj brezbesednost v filmu še zdaleč ni samo estetska in umetniška, ampak moramo v njej videti potezo, ki je v svojo korist spretno obrnila eno ključnih lekcij iz svetovne zgodovine filma.

- 13.1. Iz povedi izpišite zahtevane glagole.

zanikani glagol: _____

naklonski ali modalni glagol: _____

glagol v pretekliku: _____

glagol v 1. osebi množine v sed.: _____

glagol v 3. osebi ednine v sed.: _____

glagol v nedoločniku: _____

(4)

- 13.2. V enostavčni povedi *To odločitev pa lahko razumemo le v širšem kontekstu* je uporabljen prislov *lahko*. Kateri naklonski glagol bi bilo mogoče uporabiti namesto prislova *lahko*, tako da se pomen povedi ne bi spremenil?

Kateri naklonski glagol bi lahko uporabili? Zapišite ga v nedoločniku. _____

Enostavno poved preoblikujte, tako da boste v njej uporabili izbrani naklonski glagol, in jo zapišite na črto.

(3)
(7 točk)

14. V naslednjih povedih iz 4. odstavka se dvakrat ponovi beseda *morda*. Preberite ju.

Natančneje, tisto lekcijo, ki jo je filmskim ustvarjalcem ob koncu 30. let prejšnjega stoletja prinesel morda celo največji prelom v evoluciji filma – uvedba zvoka. Morda je nekoliko manj znano, da sta zvok in njegov prvi spremljevalec govor takrat filmski industriji prinesla več težav kakor neposrednih koristi.

- 14.1. V katero besedno vrsto spada beseda *morda*? Odgovor napišite na črto.

(1)

- 14.2. Kaj je pisec z njo izrazil? Obkrožite črko pred pravilno možnostjo.

Sporočevalec z besedo *morda*

- A pove, da je o čem popolnoma prepričan.
- B pove, da je o čem skoraj popolnoma prepričan.
- C pove, da je o čem samo deloma prepričan.
- Č pove, da o čem zelo dvomi.
- D izraža pritrjevanje.
- E izraža zanikanje.
- F izraža vpraševanje.

(1)

- 14.3. Ponavljanju besede *morda* bi se lahko izognili tako, da bi v drugi povedi namesto te besede uporabili njeno sopomenko. Dopolnite preoblikovano poved.

_____ je nekoliko manj znano, da sta zvok in njegov prvi spremljevalec govor takrat filmski industriji prinesla več težav kakor neposrednih koristi.

(1)
(3 točke)

15. V besedilu je sicer v ospredju film *Circus Fantasticus*, vendar izvemo tudi nekaj o njegovem režiserju. Preberite naslednjo enostavno poved.

Za 46-letnega v Kranju rojenega režiserja Janeza Burgerja je bila podelitev pomemben trenutek.

- 15.1. Iz obkroženega dela povedi razberite dva podatka, ki bi ju lahko uporabili v predstavitvi Janeza Burgerja. Podatka zapišite na črti.

(2)

- 15.2. Kateri stavčni člen je obkrožen v izpisani enostavni povedi? Poimenujte ga in iz njega izpišite jedro besedne zveze.

Stavčni člen: _____

Jedro besedne zveze: _____

(2)

(4 točke)

16. Podčrtani del povedi bi lahko pisec izrazil v obliki odvisnega stavka. Poved preoblikujte v večstavčno, tako da podčrtani del razširite v odvisni stavek, in jo zapišite na črti.

Za 46-letnega v Kranju rojenega režiserja Janeza Burgerja je bila podelitev pomemben trenutek.

(3 točke)

17. V 5. odstavku pisec razpravlja o enem osrednjih protislovij slovenskega filma in pri tem izrazi različna logična razmerja. Poimenujte razmerja, ki so izražena s podčrtanimi vezniki, ter ugotovite, kateri način razvijanja teme prevladuje v tem odstavku.

	Logično razmerje
Na njo v filmu meri na vsakem koraku <u>in</u> ji sledi za vsako ceno,	
<u>saj</u> ve, da mu némost odpira meje.	
<u>Če</u> kaže film kakšno geografsko pripadnost, jo prej najdemo v tematskih preferencah,	
<u>saj</u> je zaradi motivov potujočega cirkusa, vojne in preprostega podeželskega življenja značilen film iz vzhodne Evrope.	

(2)

Prevladujoči način razvijanja teme: _____

(2)

(4 točke)

18. Protislovje, o katerem govori pisec izhodiščnega besedila v 5. odstavku, bi lahko povzeli z naslednjima enostavčnima povedma. Preberite ju, nato pa ju povežite v zahtevani večstavčni povedi.

Številni kritiki zagovarjajo »slovenskost« naših filmov. Hkrati bi moral film doseči mednarodni uspeh.

– Protivno priredje:

(2)

– Podredje z dopustnim odvisnikom:

(2)
(4 točke)

19. Izhodiščno besedilo je publicistično, zato v njem odkrijemo številne subjektivne izraze. Katere od njih ste opazili v 2. odstavku?

19.1. Na črtico za vsako besedo/besedno zvezo zapišite, za katero vrsto subjektivnega izraza gre. Izbirajte med: izraz v prenesenem pomenu, frazem, stopnjevanje.

- saga (o nastanku zmagovalnega filma) _____
- (institucionalni) mlini (Filmskega sklada) _____
- ena najbolj tragičnih zgodb (v zgodovini slovenskega filma) _____
- strmoglaviti v brezno (birokratske nemilosti) _____
- odkotalil se mu je (večji) kamen od srca _____

(3)

19.2. V katerih od navedenih besedilnih vrst bi lahko tvorci uporabili subjektivne izraze iz izhodiščnega besedila? Obkrožite črke pred njimi.

- A kritika filma *Circus Fantasticus*
- B recenzija filma *Circus Fantasticus*
- C strokovno poročilo o nastajanju filma *Circus Fantasticus*
- Č publicistično poročilo o nastajanju filma *Circus Fantasticus*
- D komentar o nastajanju filma *Circus Fantasticus*
- E obvestilo o premieri filma *Circus Fantasticus*
- F oglasni napovednik filma *Circus Fantasticus*

(2)
(5 točk)

20. Ugotovite, ali je v naslednjih povedih pravilna raba vejice pred *ali*. Obkrožite DA ali NE in svoj odgovor utemeljite tako, da grafično prikažete stavčno zgradbo (S-strukturo) vsake od povedi.

1. poved: *Filmski studii so naenkrat morali vložiti veliko truda in sredstev v izdelavo zvočne sinhronizacije ali v prevajanje s podnapisi, poskušali pa so celo snemati film v več jezikih.*

2. poved: *Mariskatero nacionalno navdihnjeno kritiško oko utegne kmalu napasti neslovenskost *Circusa Fantasticusa*, toda raje se prej vprašajmo, ali ni to ravno tisti preskok, ki smo si ga v slovenskem filmu tako želeli.*

DA NE

(1)

S-struktura 1. povedi

S-struktura 2. povedi

(4)
(5 točk)

21. Sklep besedila se začne z vprašalno povedjo *Mar se nismo leta in leta pritoževali, kako enolično dolgočasni so slovenski filmi s svojo poenoteno podobo, pa tudi, da se v njem pojavljajo vedno isti ljudje?*

21.1. Kakšna je vloga te vprašalne povedi v besedilu? Obkrožite črko pred ustreznim odgovorom.

- A Z vprašalno povedjo pisec izraža začudenje.
- B Pisec zastavlja vprašanje, ki ne potrebuje odgovora, ker je ta že vnaprej znan.
- C Z vprašanjem pisec napoveduje, o čem bo v nadaljevanju razpravljajal.
- Č Pisec sprašuje po podatku, ki ga želi izvedeti, ker ga sam ne pozna.

(2)

- 21.2. V vsebinsko in jezikovno zapletenem besedilu je še pomembneje, da so povedi med seboj ustrezno povezane. Katero napako pri navezovanju je pisec naredil v navedeni vprašalni povedi? Prečrtajte napačni naveznik in nad njega zapišite pravi.

Mar se nismo leta in leta pritoževali, kako enolično dolgočasni so slovenski filmi s svojo poenoteno podobo in izborom tematik, pa tudi, da se v njem pojavljajo vedno isti ljudje?

(2)

- 21.3. Spodnjo vprašalno poved preoblikujte v trdilno, tako da se pomen ne bo spremenil. Preoblikovano poved zapišite na črto.

Mar se nismo leta in leta pritoževali, kako enolično dolgočasni so slovenski filmi?

(2)
(6 točk)

22. Ali je izhodiščno besedilo ocena filma ali komentar? Podčrtajte izbrano besedilno vrsto in svojo odločitev utemeljite, tako da v preglednico vpišete dve značilnosti izbrane besedilne vrste.

Izhodiščno besedilo je ocena filma/komentar filma.

(1)

Značilnosti izbrane besedilne vrste

(4)
(5 točk)

OBRNITE LIST.

Prazna stran

Prazna stran

Prazna stran